

χίλιες φορές τὸ θάνατο θὰ νοιώσεις
τὰ χεῖλια του στὰ χεῖλια σου νὰ σμίγει
καὶ τὴν ψυχὴ σου ἀτόβιθα νὰ παίρνει,
καὶ θενὰ δεῖς τὴν ἄβυσσο ν' ἀνοίγει
καὶ στὸ βυθὸ της κίττω νὰ σὲ σέρνει.

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Τὸ δρόμο μου γι' αὐτὸ μὴ νύχτα πῆρα . . .
—Μὴ νύχτα . . . Σίμπως γνῶσα τὴ μέρα;
Μ' ἀλύγιστη μπροστὰ μου πάντα ἡ μοῖρα.
Κι' ἀκαρτεροῦν στὴ χώρα μου καὶ πέρα
Ξωμάχοι καὶ φερούκοι καὶ σκηλίτες
καὶ σκλάβοι καὶ δουλεῖτες καὶ ραγιάδες,
νυχτογυριστιές, φτωχοὶ κι' ἀλήτες,
γύφτοι καὶ ζευγολάτες καὶ σκαφιιάδες,
τὴ Νέχτα τὴ δρακόντισσα νὰ πνίξω . . .
Σὶν τὸ σκοιλήμ σέρνουμι στὸ χῶμα
νύχτες καὶ νύχτες κι' ὅμως νὰ ξανοίξω
τῆς χαρυνγῆς τὸ φῶς ἀκόμα, ἀκόμα . . .

ΦΩΝΗ

Τράβα κι' ἀκόμα πάλευε. Τὴ μέρα
κάπου, διωβάτη, ὡς τόσο θ' ἀντιμάσσεις.
Στὴν ἄβυσσο, στὴν ἄβυσσο, πὸ πέρα . . .
Μιὰν ἄβυσσο μὲ τὴ ζωὴ νὰ ἐνώσεις.

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Καὶ θὰ νικήσω;

ΦΩΝΗ

Ναί' στὸ φῶς θὰ ζήσεις.

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Τὰ μάτια μου τὸ φῶς διψᾶνε' ὦ πόσι!

ΦΩΝΗ

Τὸ θρίαμβο θ' ἀγκαλιάσεις, θὰ νικήσεις,
σὰ θὰ βρεθεῖς μέσα στὸ τάφο . . . Τίτε!

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

— Τὸ βιβλίον δὲν εἶναι οὔτε ἡδονικό, οὔτε ἀνήθι-
κο. Εἶναι ἀπλῶς καλογραμμένο καὶ κακογραμμένο.

— Γιὰ τὸν καλλιτέχνη ἡ σκέψη καὶ ἡ γλώσσα εἶναι
τὰ ὄργανα μιᾶς τέχνης.

— Ὅταν οἱ κριτικοὶ διαφωνοῦν, ὁ καλλιτέχνης εἶ-
ναι σύμφωνος μὲ τὸν ἐνωθίον.

— Ἡ διανοητικότητα εἶναι ἴδια τῆς ὑπερβολῆς καὶ
καταστροφῆς τὴν ἀρμονίᾳ τῆς φρονησιολογίας. Τὴ στιγ-
μὴ πού ἐνα, κίττει γιὰ νὰ σκεφτεῖ γίνεται διόλιθη-
ρος μὴτὴ ἢ ολόκληρος μέτωπα, ἢ καὶ φριχτὸ τελοσ-
πάντων.

— Μ' ἕνα φρένο καὶ μ' ἕνα ἄσπρο λαμποδέτη κάθε
ἄνθρωπος, ἀκόμα καὶ σαράφης ἔν εἶναι, περνᾶει γιὰ
πολιτισμένος.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΡΟΔΟΠΗ

3.—

Ἀγκαπόμε τὸ Διαβάτη στὴ Ζωὴ μας γιὰτὶ Ἐκεί-
νός εἶναι, μὰ καὶ ποὺ περισσότερο γιὰτὶ ἔτυχε νὰ
τὸν συναντήσουμε τὴν δριττένη στιγμή καὶ στὸν δρι-
σμένο τόπο ὅπου τὸ εἶναι μας Ἀγάπη, ἀπ' αὐτὸν ἀνα-
ζητοῦσε. Ποιὸς ξέρει, λίγες μέρες πρὶν ἢ μετὰ, μπο-
ρεῖ ἄγνωστοι καὶ ξένοι νὰ εἴχουμε περάσει ὁ ἕνας
κοντὰ στὸν ἄλλο . . .

Μονάχη ἢ Μαντῶ, ποὺ τότε νιώθει γιὰτὶ ἔμειθε τὰ
μουσικὰ τῶν ψυχῶν, ὑποπτεύεται ποῖον κλημὸ κλει-
νουμε τ' ἀδυναστὰ λόγια τῆς Ροδόπης ποὺ ἔλοι τ' ἀ-
κούσε μὲ τόσο θαυμασμὸ γιὰ τὸ ξεχωριστό τους. Ἀς
ἀπομακρύνεται μὲ φρίκη ἢ Βασιλοπούλα, ἄς ἐπανα-
στατοῦν οἱ ἄδρες βρίζοντας τὴν καὶ ἐπιμένει:

Ἡ λαλιά σου σιάζει
φαρμάκι ὠχμέ! σὰ νάταν ἡ καρδιά σου
μ' ἀγὶ κρυφτον κλημὸ φαρμακομῆνη
καμμόν ἀγάπης, κι' ἄς τὰ κριθῆι μέσα
στῆς προφάσεως τὰ μίσαντρα πέλι

Καὶ μ' ἔλο τὸ θυμὸ τῆς ἢ Ροδόπη θέλει νὰ κρα-
τῆται κοντὰ τῆς τῆ χορεύτρια γιὰτὶ τὸ ἀπνεῖδο
συμπάθειε στὰ λόγια τῆς βρίζου. Πικραμένῃ ψι-
θυρίζει:

« . . . Χασὲς τῆς χάριος ἢ ζωῆ τῆς
» κ' ἐμέ α κλάμα πού γύκνησι κοτιάζω
» κνηγῶνας ἔ α ὄ εἶθι πού φεύει . . . »

Ἡ κορῶνα ἀέρας εἶναι μόνο . . . Καὶ λέει ἢ Μαντῶ
τὰ λόγια τὰ ἄμωφρ, πλατιά, στοχαστικὰ καὶ σύγ-
χρονα προμαντευτικά.

«Κάθι ψιχὴ κ' εἶναι ὄντιρο, κηρά μου!
» Καλόνηγη πού ἀνοίγει τὰ φιερά τῆς
» γιὰ νὰ τὸ λιασοῖ . . .
» Οἱ ἀπείλισμένοι χάνονται, ὄχι ἢ ἐλίτιδα!
» Ποιὸς ξέρει ἄ τὸ ὄνερό σου δὲν περάσει
» διπλά σου ἀπόψε νὰ σοῦ κραθῆι: ἔδῶ μαι!
» το χροὶ δὲν ἀ κῶνας νὰ μ' ἀπιάξεις;
» — Ὡ θὸ τ' ἀπιάξω μ' ἄτ. ὄμο το χροὶ
» κ' ἀνάγκη ἄ εἶναι στὸ αἶμα νὰ τὸ λούσω».

Δὲν ξέρει πῶς ἢ Νοσταλγία ἀδύναμη τὴν ἔκνε τὸν
ἐαυτὸ τῆς ὄπως θε' εἶ νὰ κυβερνήσει.

Στὴν ἀδυνατιμένη Ροδόπη παρουσιάζεται ὁ Λαέρ-
της. Μὲς' στὴν ὑποδλητικὴ ἀτιμωφρία ἔπου ἔλα,
πέρα ἀπ' ὅ,τι ἔνε τὰ λόγια, ἀπόκρυφα γι' Ἀγάπη
τραγουδοῦνε, προβάλει «μόνος καὶ καταχῶμος; σὰ νὰ
φέρνῃ μῆνυμα θανάτου, ἕνα πλούσιο κοῦτι στὰ χέρ-
για τοῦ κρατῶντας» — τοῦ Βασιλιά τὸ δῶρο. Κ' ἢ
δικὴ του ψυχὴ γι' ἀγάπη λέγοντας βαθιὰ τὸ συντο-
νισμὸ τοῦ ἔλου δυναμώνει. Περ φρονητικὰ τὸν βιάζει
ἢ Ροδόπη, ξέρει τὴν Ἀγάπη τοῦ κ' ἢ ἀπεριόριστη
τῆς περφανεῖ μιρεῖ τὴν Ἀγάπη τοῦ κτωτέρου. Μ'
ἀμφιδολία καὶ σαρκασμὸ παίρνει τὰ δῶρα ποὺ γιὰ
περίγλω τοῦ ξελεομοῦ τῆς νομίζει πῶς τῆς στένει
καὶ μὲ τὸ Λαέρτη ὁ Δημοχάρης. Κι' ὅμως στέκει
θαυμασμένη ἀπὸ τὸν πλούσιο θησαυρὸ. Μαρμαριτάρια,
ρουμπνία, σμυραγδία, ζαφείρια ἀμέτρητα, ἀτιμητὰ
γιορτανία καὶ βραχιόλια. Τ' ἀρ' ἰμίζει μὲ κκλία γιὰ
νὰ πνίξει τὸ Πόθο. Μὲ παγερὴ φωνὴ ραθυμίζει κ' ὁ
Λαέρτης τὰ πλούτη ποὺ ἀκόμα τῆς στένει ὁ Βασι-
λιάς «καὶ τὰ τελευταία του λόγια πνίγονται, θερρεῖς,

σέ αναφυλιτό». Πώς φοβάται να πει τί σ' αντάλλαγμα ζητά!

Κι' ο φόβος του αντιχάει σαν αντίλαλος της διάθεσης της Ροδόπης. Γιατί δέχεται τα δώρα αντί άμειψως, χωρίς συλλογισμό, να τα γυρίσει άφου της τα στέλνει εκείνος που μισεί; Δεν έπρεπε όμως ν' αγρίξει ο Ποριώτης το άδριστο με το δ...οιο τόσο τεχνικά είχε τυλίξει τα αίσθηματά της.

«Ω μαύρη μοίρα,
που στέλνει μύρια δώρα, και δέ στέλνει
το μόνο που μου πρέπει, την κορώνα,
ή καν το δικτυλίδι του άνοιαβώνα.

Τέτοια λόγια υπονοούνται, είναι αδύνατο να τα πει κι' αν άκόμα είξερε ότι αυτή, είναι ή πιο δόξαθη της επιθυμία. Και της λέει ο Ακέρτης τον κρημό του Βασιλιά «μτζή της να μείνει άπόψε και να χαρεί τη γ' όγκ του φίλου της». Η άγωνία του τη δική της αύξινει. Όρθη πετιέται μ' άγκάλητηρη που τόλμησαν τέτοια λόγια να της μνημόσουν, περισσότερο μ' άγκυροχτηρη πα' ά μ' άποτροφή. Μά ο Ακέρτης ούτε μαντεύει τους έλιγμούς της γυναίκειας ψυχής. «Με χρά άέχεται το χτύπημα της προσβολής, τέοιος πιά πώ; ή Ροδόπη πάλι θ' άρνηθεί ό,τι κι' αν της προτείνει». «Α έσθθεις, αύριο ο Βασιλιάς στεφανί σε παίρνει και Βασιλίσα σε κάνει». Τότε ώ τότε; Στην άδυνατισμένη καρδιά της μέτ' στο άνοϊξιατικό δειλινό ή υπόσνεση του Βασιλιά που ποτέ το λόγο του δεν παίρνει πίσω, ή Έλπίδα, κ' ονίξει τ' άλύγιστό της. «Ας την άφήσουν κειρό για να σκεφεί. Ας την άφήσουν. Σκυφτό, σκαρκαμένος από άνησυχία, αλλά σε μένος από τον θρνο του, τί σε να μη φανερώσει, φεύγει ο Ακέρτης και σε σκηνή «σωτήη» αλλά πολύ μακριά μ' έπακάληψη και περιτολογίες από τις άδρες ζητάει «βοήθεια σε σκοτάδια που χάανε το δρόμο οι στοχασμοί της». Μι' Συμβούλη. Μά ποιά την Εύθύνη θά αναλάβει; Ο Στοχασμός του Άνθρώπου

«Ίσκιος διαβαίνει και ποιά να τον πιάσει;»

Πάει, άλλες ιδέες ξυπνώντας, κι' έλο πλάθεται, κι' έλο αλλάζει, και ποιά ξέρει ποτέ τί βελή κρύβει ο πιο κοντά μας; Καμιά τή συμβουλή δέ δίνει... κι' έλο της το Είναι στο Δημοχαρή όρμαει. Πάλι άνωθα της διπλής του σημασίας ξεφεύγει ο λόγος ο τραγικός... από μια Κοπέλλα «Δεν ξέρομε για σένα...». «Αν είταν άλλη... Δεν θά σφαλούσε τή θύρα της στην Ύψη». «Αν είταν άλλη;» με παραδόξη έπιμονή σφυρίζουσε τα λόγια υπόσχετες στη Ροδόπη.

Νάων άλλη! Και δέ μπορεί καν' άλλη

Και τάνι πάλι έγω... . . .

Στή γυναίκεια ψυχή, διψασμένη εξουσία, πολύπλοκο γίνεται το νόημα της τιμής ή σκέψη ή παράδοξη άτραψε στο Νού της. Και ρωτάει ποιά άπ' έλες τις άδρες θέλει να τή συντρέξει... Άπαντομε με μια φωνή: «Όλες, έλες». Όμως όταν το σκέδιο άκούσε ή μια σαν τή Βασιλοπούλα να ντυθεί και να δεχτεί το Βασιλιά περίτρομες άποτραβιούνται. Έπιμένει ή Ροδόπη. Μά ότο κι' αν, για να μη μά: φκει άνυπόφορα σκληρή, προσπαθούμε να αίστανθουμε με το Πνεύμα της, εκείνης που ελευθερία άτομική δεν υπήρχε, που οι σκλοδες άγορασμένες χτήμα της Κυράς του είσαν, υπερβολικά ταπεινή δείχεται στην Ικεσία της, μικρόπρεπη στον έγωτισμό της. Είναι μια στιγμή άσχημη, που κάθε ένταση στην περιγραφή της μόνο την άσχημία της να ξεχωρίσει μπορεί. Έπρεπε κι' ο Ποιητής όμοια με το λαϊκό τραγοόδι, πολύ λιτά, έλαφριά να γλυστερήσει για να φτάση άμέσως στην άληθινά δημιουργική του Ίδέα. Τραγικά αντιχάει δυο φορές ή

φωνή της Μαντώ «Καμιά δέν άπαντάει». Κ' έξαφνα την υποψία οιοάζεται ή Ροδόπη... Καμιά δέ θέλει... Η μήπως δέ μπορεί; Όλες τις έχει άγκάλιασει ή Ζωή, ή ίουατη Ζωή με το πόρινο Φίλι. Και σωριαζεται ή Ροδόπη σαν πληγωμένη λιόντισσα στο θρονί βογγώντας. Από ντροπή για τις άδρες της, πολύ περισσότερο γιατί τώρα άκόμα πιο φριχτά ο Ποθος της Μονηιά; της αίσθανεται. Τι άνάγκη θυωμένη να τις διώξει; δέ μπορεί πιά ούτε καν τις σκεφτεί. Τρομαχμέλες ά; φεύγανε μόνες. Έτσι μακρότητες θά απέφυγε ο Ποριώτης, άσχημες, κι' άργότερα την τόσο παράφορη σκηνή στο τέλος; του τρίτου έπεισόδιου. Κ' ή Μαντώ άπάνω στη Ροδόπη σκυμμένη μαζή της κλαίει. Όλα τα δικαιοτάται έλα τα μαντεύει.

«Καθώς προδίνει ή Κρινώ, τρομαχμένη μ' άγάπη και λαχάρα γιατί άκούσε το κλάμα της Κυράς της, ή χορευτρια άντικρύζοντας την κορη, την περιθωική άμια σικώνει την έφεστηρίδα της να τυλίξει τα μισόγδυτά της μέλη». Κάποια κινήσεις άπ' ές, στο θέατρο και στη ζωή, κ' είναι μετς τους έλο τον ψυχικό κόσμο, έλο ο Νοημα μιάς διαθεσης με τις προηγήσεις; κι' άπόμακρες άπήχησής της. Η Μαντώ το κατι άργό δείχνει που στα βλινά του ξεπερμού της διατήρησης, το σεβασμό για το έλο της Κρινώς, πιο φιλά ύφώνοντας και τή λευκοντυμένη κο. έλλα. Άργότερα περαμερα βογγά γι' αυτήν σε νάλασε να σφάζουν τα παιδιά της Σύχρον, όλοφανερα ζωγραφίζει ποσο πιο άγρια ήδονική είναι ή ψυχή της Ροδόπης, δίχως πιά κινένα συναίστημα «Η κίης»: το οικειομ της άτομικιάς ελευθερίας, το κριμα έολια να έμμεταίλευτο με το άνωθο. Ούτε ή συμπαθεια, ή γ' οικειά κλωσώνη κ' έμπιστοσύνη της κο. έλλα; που έλα σε παγιόδια να δέχεται, ούτε πώ; ο Αίσιος: την άγκυπ άλλογίζεται ή Ροδόπη. Το μέτο για να φτασει στην έξουσίη και στην εκδίκηση βρηκε. Τίποτε άλλ' ο έν τή μέλει... Κ' ή Κρι ώ τόσο το σκοπό της εύ ο' νει... Άπορευτη κι' άνωθ πάλι στιγμή σαν κρίσει το θυμωμένο που δέν ξέρει τί μπορεί πίσω του να υπάρχει, το θυμωμένο που αίστανθηκε βλέποντας το Βασιλιά. Και χαμογελώντας στην έπιτυχία της χαϊδευτικά τον έξαπει ή Ροδόπη, ψυχολόγος για τους άλλους και μόνον ώ; εκεί που τή συμφέρει. Μ' όλη την άφοσίωτη, μ' έλο το παιδιακίστικο της, το ένστιχο της Κρινώς; ή άειξε έπικνηστατήσε: έναντι σε' άγκάλιασμα του Ρήγα, αν άκρίως αυτό το ένστιχο δέν έννοιθε τον έαυτό του άφοπισμένο από τή γοητεία του. Και χαίρεται ή Ροδόπη χωρίς να φαντάζεται πώ; σαυτή τή άσυνείδη άκόμη έλεη παραμονέει ο κίντυνος. Με τα χρυσάφια και τα μισοκριτάρια στοίλιζει τήν κοπέλλα, χάδια σκορποδνε τα χέρια της, κι' ά; άνοίγουν σε μαχίρια πληγές. Είναι ή γυναίκα ή δέβουλη αλλά που μεγάλη μέει και στην πιο μισερή στιγμή, γιατί έχει διατηρήσει σε κάθε πράξη της τήν «καλλιτεχνική» έμορφη. «Άγκυλιάζοντας τήν Κρινώ» και δοναμώνοντας: έλο. α και φωνή κι' άγκάλιασμα ώστε να οδύσει από μέσα της κάθε δική της βούληση» τις τελευταίες συμβουλές τις δίνει:

«Σε φίλησε; να! όπος έγω... έου δώσ' του

«φίλι έτιδ... ναί, όπως έμέ, στα χέλη.

«Κι' αν έχει φίλογα στην πνοή, αν τα χέρια

»σαν άτσιλένια δεσμά σε τυλίξουν

»και... . . .

— Μ' έλυσεσ κειρά μου!

— Έτσι να λυώσαι

»γι' άγάπη μου στού Ρήγα τήν άγκάλια.»

Θριμβευτικά ανεμίζει τὰ χέρια. Κι' ἄλλο βλέπει τὸ Αὔριο νὰ τὴ στεφανώσῃ κι' ἄγρια βροχὴ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της προστάζει τὸν περίλυπο Ἀχέρτη πὺ φτάνει σὺν Ἰνκίος στὸ κοντόδραδο πὺ σκοτεινιάζει τὸ περίσφι νὰ φέρει τὰ ἔσρα του Βασιλῆα.

Οἱ ἀρχιοὶ τῆς τραγωδίας τους τῆς ὕψωναν στὸν ἀνώτερο βαθμὸ τῆς ἐνέργειας πρὶν χτυπήσῃ σ' ἀντίθεση ἢ Μοῖρα. Ὁ Ποριώτης τῆ Ροδόκη τὴν ἔφερε μόνο ὡς τὴν ψυχικὴ συμπλήρωση, τὴν ἀπαντοχὴ κάποιου τέλειου γιὰτὶ ἔνωσε ὅτι σήμερα ἡ ἐξέλιξη γίνεται πάντα μοιραία ἀλλὰ ἐτώφυλλῃ, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ πῶ ἐσωτερικῇ. Ὁ Πόνος πολὺ πῶ ξαλεπτισμένος δὲν εἶναι τραγικὸς ὅταν ἀπότομα χτυπᾷ. Ἀποπάνω ἀπὸ τὴν πεποίθησιν στὴν ἀναμονή, δὲν ὑπάρχει κριμὰ πραγματοποίησιν... τὸ πῶ ἀγριο δρᾶμα γίνεται στὸ σιγνὸ σύντριμα τοῦ Πέθου ἀπὸ τὸ φυσικὸ κώλημα τῆς Ζωῆς. Ἄν ἔφτανε σ' ὅτι θέλει ἡ Ροδόκη, δὲ θὰ εἶταν πῶ χαρούμενη ἀπ' ὅτι εἶναι τῶρα καὶ τὸ Αὔριο θὰ εἶταν ἴσως λιγότερο φριχτὸ μετὰ μιὰ ἐπιτυχία πῶ συντελέστικη πρᾶ μετὰ μιὰ ἐπιτυχία πῶ ἐν ταυτικὰ νοσταλγίθῃκε.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ἡ ΚΑΡΦΙΤΣΑ

Εἶταν εἷς μικρὸ κοριτσάκι κοντὸ καὶ ζαρωμένο, μὲ ὄλο νεύρα, κι' ὄλο ζωὴ. Ἀπὸ τὸ ξημέρωμα ὡς τὴ βραχὴ νύχτα ὄλο καὶ δουλειά. Ἀκούραστο καὶ σιωπηλὸ ἔφερνε γύρω ὄλο τὸ σπίτι, ὄλιμερος σκουπίζοντας, ξεσκονίζοντας, ἀλλάζοντας τὴ θέση ὄλων τῶν πραγμάτων μὲ μικρὰ, ὄμοια κινήσεις καὶ μὲ μιὰ ἀλλοκοτὴ λαμπρότητα ὄλο στὸ πρῶτο μάτι.

Μιὰ γριὰ θεὰ τοῦ τοῦ εἶχε φέρει νήπιον ἀκόμα ἀπὸ τὸ ὄροσερὸ νησί τους γιὰ νὰ το βάλῃ σὲ σπίτι. Εἶχε περᾶσει καιρὸς, εἶχε ξανάρθῃ ἡ γριὰ συγγένισσα, μὰ τὸ μικρὸ δουλακὶ ἔμεινε πάντα στὸ ἴδιο σπίτι. Κι' εὔτε εἶχε ἀλλάξει, εὔτε εἶχε μεγαλώσει καθόλου. Τὸ κορμὰκι πάντα μικρὸ καὶ ζαρωμένο, τὰ μαλλιά λίγα, τειτωμένα πᾶνω πρὸς τὸ στρογγυλὸ μέτωπο, καὶ τὰ ματάκια μῦρα καὶ λαμπρὰ σὰ χαντρες.

Τὸ λέγανε Μανῶ.

— Τ' ἔχῃ πᾶνω Μανῶ. Τρέχα κάτω... Σκούπισ' ἐδῶ. Βοήθησ' ἐκεῖ!

Κι' ἐπὶ τὸ μικρὸ τὰ κατέφερε, κι' εἶτανε πάντα κι' ἀπάνω καὶ κάτω, καὶ ὄω καὶ κει...

Ἡ κορὴ τῆς κυρίας, ἄτακτο κι' ἀδύνατο γεροντοκορίτσο, εἶχε χιλιάδες δουρὰ ζαρωμένα. Ἡ Μανῶ αἰ: ἤξερε ὄλες. Τῆς χιριζοῦ ὄταν εἶταν εὐχρησιμοποιημένη διαφορά κουρελάκια νεκτελισσες πῶ δὲ χρειαζόνταν σὲ τίποτα. Ἡ Μανῶ τὰ μαζεύει κι' ἔφτανε φουστάνια. ὄλα εἶτανε ἀρετὰ μεγάλα γιὰ τὸ κορμὰκι τοῦ.

Ἔτσι δούλευε ὄλιμερὶ: χωρὶς διακοπὴ. Μανᾶν δὲ γεροκύριος τὴ λυπτανε. Τὴν κοιτάζει μὲ συμπάθεια κι' εἶλεγε:

— Κάθῃσε καὶ σὺ κακόμοιρο, ἤσῶχασε πιά, ἀδριο

πάλι...

Στεκότανε τότε νὰ ξεκουραστῇ. Μὰ τὰ ἄπλα λόγια τοῦ γέρου τὶ γλυκεῖα παρηγοριὰ φέρνανε στὸ φτωχὸ δουλακί!

Καμμιά φορὰ τὰπτόδραδο, ὅταν ἐρῆμωνε τὸ σπῆτι, ἔστρώπωνε ἡ Μανῶ στὴν πόρτα κι' ἀντάμωνε τᾶλλα κορίτσια τῆς γειτονιάς. ὄλα μαζὶ ἀνεδοκατεβαίνανε τὸ δρόμο ἔταμε τὴ νύχτα.

Λέγανε τᾶλλα κορίτσια χιλιά εὐὰ πρόματα, λίγα ἔξυπνα ἢ πολὺ κουτὰ. Ἡ Μανῶ ἀκούγε καὶ γελοῦσε γιὰ ὄλα. Μὰ δὲ μιλοῦσε πατέ. Ἐπειδὴ ἔδειχνε μόνο γιὰ τὸ νησί της μποροῦσε νὰ μιλήσῃ. Οἱ ἄλλες ὄμως θέλανε νὰκοῦνε γιὰ νέους, γιὰ φιλιὰ, γιὰ κάποια ἀγκαλιάσματα... Καὶ τὸ μικρὸ κοριτσάκι δὲν ἤξερε νὰ τοῦς πῆ τίποτα... Τέτοιον πῶ εἶτανε εἰ νέος δὲν τὸ κοιτούσανε καθόλου!...

Ἔτσι περνοῦσε τῆς μέρες της εὐχρησιμοποιημένη μὲ λίγα, δουλεύοντας ἀπὸ τὸ ξημέρωμα ὡς τὴ νύχτα τὴ βραχὴ. Μὰ κάποιον κακὸ ἤρθε νὰ ταραξῇ τὴ γαλήνια ζωὴ της.

Ἐν' ἀπόγεμα ἡ κόρη τῆς κυρίας δὲν μπίρεσε νὰ βρῇ τὴ χρυσὴ καρφίτσα πῶ συνήθιζε ταχυτικὰ νὰ φορῇ.

Ἔβλεπ' εὐτὸς τῆς φωνὴ ἀπὸ τὴ σκάλα.

— Μανῶ, πῶ εἶσαι; τρέξι!

Τὸ μικρὸ τσακίστικε νὰ φτασῇ. Ἡ ἄτακτο κορίτσια φώναζε:

— Π. ὄ βλαβε, τὴν καρφίτσα;

— Ποιὰ καρφίτσα; Δὲν εἶχε δὲ κριμὰ καρφίτσα.

Ἡ μητέρα ἀπάντησε:

— Μὴ μὰ; κἀνῆ; τὴν κουτῇ. Τῆν καρφίτσα μὲ τὴ διαμαντόπετρα.

Τὸ μικρὸ κι' κίνησε καὶ τᾶχως. Δὲ ἤξερε τ' εἶλεγε.

Ἡ κυρία εἶπε θυμημένη.

— Πρόσεξε Μανῶ, μὴ λὲ, φέμματα!

Τινὰ τῆκε τότε σὰ νὰ τὴν εἶχε ἀγγίξει σίδερο καμμένο.

— Ψέμματα! ὄχι, ὄχι! Μὰ τὴν καρφίτσα δὲν τὴν εἶχε πᾶσε: καθόλου. Ἐλεγε ἀλήθεια, ὄλη τὴν ἀλήθεια, τὴν καρφίτσα δὲν τὴν εἶχε ὄη...

Μουρμούρισαν ἄπιστες ἡ ὄλο γυναῖκες. Βελήλανε ὄπερ νὰ ψυχῶνε. Ἡ καρφίτσα εἶτανε πῶ πῆτι μέσῃ, δὲν μποροῦσε νὰ χιτῆ...

Καὶ τὸ μικρὸ ὄλο διμυρῶνταν.

ὄχι, ὄχι, τὴν καρφίτσα δὲν τὴν εἶχε πᾶσε...

Ἐψέξαν σ' ὄλη τὴν κίμαρ. Ἐψέξαν ὄπερ νὰ εἶλεγε ὄλο τὸ σπῆτι.

Ἡ καρφίτσα δὲ βροικότανε πρῶθενά.

Ο. δὲο γυναῖκες ἔγτανε τῶρα λόγια προσβλητικὰ. Καὶ τὸ μικρὸ πετμένο χαμῶ, κατὰλόκινο, ἔψαχνε ἀδιάκοπα γιὰ νὰ μπορῇ νὰ μὴν ἀκούῃ... Μὰ ὅταν κατέβῃκε κατῶ καὶ βρέθηκε μονάχο, τὸ πρᾶπνο τὸ συνέπῃρε.

— Χριστὲ μου αἰ: βρεθῇ ἡ καρφίτσα, βόηθησε νὰ